

Súťaž Dedina roka 2013

Podmienky a pravidlá súťaže pre rok 2013

Hlava I. Preambula súťaže

Súťaž Dedina roka je súťažou slovenských obcí bez štatútu mesta, ktorej cieľom je preveriť úspešnosť fungovania Programu obnovy dediny na Slovensku, povzbudiť obyvateľov k aktívnej účasti na rozvoji svojho domova, zdôrazniť tradície a rozmanitosť kultúry a krajiny vidieckych regiónov, priblížiť snahy obnovy slovenských dedín európskej úrovni a upevniť postavenie vidieka v politike a spoločnosti. Hlavnou myšlienkou je zachovanie tváre a duše dediny.

Hlava II. Vyhlasovatelia a partneri súťaže, spolupracujúce organizácie a organizátori súťaže

Odsek 1.) Vyhlasovatelia súťaže:

Ministerstvo životného prostredia SR (MŽP SR)
Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP)
Spolok pre obnovu dediny (SPOD)
Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS)

Odsek 2.) Generálny partner súťaže:

COOP Jednota Slovensko, spotrebné družstvo

Odsek 3.) Partnerské organizácie:

Agentúra pre rozvoj vidieka (ARVI)
Národné osvetové centrum (NOC)
Slovenská agentúra pre cestovný ruch (SACR)
Spoločnosť pre záhradnú a krajinnú tvorbu (SZKT)
Vidiecky parlament na Slovensku (VIPA)

Odsek 4.) Spolupracujúce organizácie:

Mediálni partneri

Komunálna a priemyselná energetika
MUNICIPALIA, a.s.
NEO Slovakia, s.r.o.
Obecné noviny
Rozhlas a televízia Slovenska – Rádio Regina
TERRA GRATA, n.o. – E-OBCE.SK SLOVENSKO
JankoHraško.sk

Reklamný partner

Slovenská sporiteľňa, a.s.

Spolupráca v území

Samosprávne kraje SR

Odsek 5.) Organizátor súťaže:

Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP)

Hlava III. Manažment súťaže

Súťaž koordinuje SAŽP. Súťaž odborne riadi manažér súťaže, zastupuje ho tajomníčka súťaže, ktorá zabezpečuje organizáciu súťaže. Súťaž zabezpečujú pracovníci SAŽP, Centra tvorby krajiny, environmentálnej výchovy a vzdelávania. V regiónoch pôsobia regionálni gestori. Vyhlasovatelia a partneri súťaže spolu so spolupracujúcimi organizáciami poskytujú pri súťaži súčinnosť na základe dohody z organizačných stretnutí.

Manažér súťaže: Ing. Martin Lakanda

Tajomníčka súťaže: Ing. Jana Maková

Hlava IV. Podmienky účasti obcí v súťaži

Súťaže Dedina roka sa v rámci filozofie Programu obnovy dediny môže zúčastniť každá obec Slovenskej republiky bez štatútu mesta, ktorá dokáže prezentovať vynikajúce a príkladné aktivity a iniciatívy uskutočnené v procese obnovy dediny a v zmysle trvalo udržateľného rozvoja vidieka.

Súťažiaci obce musia:

- prezentovať komplexne vykonávaný rozsah obnovy dediny vo všetkých siedmich hodnotených oblastiach, pričom ciele by nemali byť plnené iba obecným úradom, ale aj ďalšími partnermi (občania, organizácie, podnikatelia, mikroregión),
- na dosiahnutie cieľov vo všetkých oblastiach mať k dispozícii koncepčné dokumenty vypracované na princípe udržateľného rozvoja charakterizované víziou, fantáziou a odvahou,
- dosahovať ciele dlhodobými úspešnými metódami a stratégiami, ako sú zvýšené vlastné iniciatívy a účasť obyvateľstva, dialóg politikov, expertov a vlastníkov s obyvateľmi, zvláštny dôraz na kooperácie v susedskom a komunálnom partnerstve,
- zaslať prihlášku obce do súťaže Dedina roka 2013 (ďalej len prihláška) a kompletne vyplnený formulár Oblasť hodnotenia so všetkými podpornými prílohami a fotodokumentáciou v zmysle pokynov v termíne uvedenom pri vyhlásení súťaže.

V súlade s platnou metodikou, do súťaže sa môžu prihlásiť aj obce, ktoré sa zúčastnili minulých ročníkov súťaže, pričom držiteľia titulu Dedina roka sa môžu znovu prihlásiť do súťaže až po 10 rokoch od získania titulu. Obce ocenené v minulých ročníkoch nemôžu získať znovu identické ocenenie.

Hlava V. Súťažné kategórie a hodnotené oblasti

- **Dedina ako hospodár**
existencia podnikov, závodov a iných hospodárskych zariadení, súčinnosť poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a obce, ekologicky únosné a racionálne využívanie a zaobchádzanie so zdrojmi a surovinami a ich využitie v miestnej výrobe, pestovateľstvo, ovocinárstvo a chovateľstvo, predaj z dvora, vytváranie podmienok pre zvyšovanie zamestnanosti v obci
- **Dedina ako maľovaná**
harmonický obraz dediny, čitateľný prejav stavebného poriadku s rešpektovaním znakov tradičnej regionálnej architektúry v novej výstavbe, súlad starého s novým, rozsah a charakter obnovených objektov, dôraz na drobnú architektúru a detail, vzhľad obce a čistota v obci
- **Dedina ako klenotnica**
ochrana a starostlivosť o hmotné a nehmotné kultúrne dedičstvo (kultúrno-historické objekty, urbanistické štruktúry, tradičná ľudová kultúra, zachovávanie tradícií, zvykov a zručností, atmosféra a originalita, miestna hrdosť)
- **Dedina ako pospolitosť**
školsťvo, sociálna starostlivosť, šport a oddych, rozsah a rôznorodosť spolkovej, klubovej a inej záujmovej činnosti, podmienky pre stretávanie, kultúrno-spoločenské a športové podujatia, výchova, vzdelávanie a

osveta, komunikácia a práca s ľuďmi s dôrazom na marginalizované skupiny, zapojenosť občanov do aktivít obce

- **Dedina ako partner**

vytváranie partnerstiev na miestnej a regionálnej úrovni, medzinárodná spolupráca, výmena skúseností, existencia strategických a rozvojových dokumentov, účasť laickej a odbornej verejnosti v plánovaní

- **Dedina ako hosťiteľ**

pohostinnosť, existencia a kvalita zariadení cestovného ruchu, možnosti ubytovania a stravovania v obci, prístup k informáciám, propagácia, náučné a turistické chodníky, cyklotrasy, oddychové miesta, iné atraktivity v území

- **Dedina ako záhrada**

starostlivosť o krajinu, životné prostredie a sídelnú zeleň, ochrana a tvorba krajínovotvorných prvkov, protipovodňová ochrana, zachovanie pôvodného genofondu, podpora a využívanie technológií šetrných k životnému prostrediu, ochrana vody, ovzdušia a nakladanie s odpadmi, tvorba a využívanie verejných priestranstiev vrátane predzáhradiek, environmentálna výchova a vzdelávanie, bezpečnosť občanov v obci

Hlava VI. Spôsob prihlasovania do súťaže

Impulz na prihlásenie do súťaže môže dať obci ktorýkoľvek obyvateľ Slovenska. Samosprávne kraje SR zohrávajú aktívnu úlohu pri propagácii súťaže vo svojich regiónoch, povzbudzujú obce k účasti v súťaži. Obec sa do súťaže prihlasuje prostredníctvom vyplnenej, starostom podpísanej prihlášky, vyplneného formulára Oblasti hodnotenia s podpornými prílohami a fotodokumentáciou. Vyplnená, starostom podpísaná prihláška spolu s vyplneným formulárom Oblasti hodnotenia s podpornými prílohami a fotodokumentáciou musí byť v stanovenom termíne zaslaná na adresu:

**Slovenská agentúra životného prostredia
Sekretariát pre Program obnovy dediny
Súťaž Dedina roka 2013
Tajovského 28, 975 90 Banská Bystrica**

Vyplnená, starostom podpísaná prihláška spolu s vyplneným formulárom Oblasti hodnotenia bez podporných príloh a fotodokumentácie musí byť v stanovenom termíne zaslaná i elektronicky na adresu:

sdr2013@sazp.sk

Prihláška, formulár Oblasti hodnotenia, podmienky a pravidlá súťaže, aktuálne informácie, história predchádzajúcich ročníkov sú zverejnené na oficiálnej webovej stránke Programu obnovy dediny **www.obnovadediny.sk**.

Hlava VII. Procesnosť národnej súťaže

Odsek 1.) Príprava súťaže

Organizátori súťaže pripravujú súťaž pred oficiálnym vyhlásením. Zabezpečia najmä aktualizáciu podmienok a pravidiel súťaže a v zmysle ich aktualizácie pripravujú odborne a organizačne celú súťaž.

Odsek 2.) Vyhlásenie súťaže

Súťaž je vyhlásená ako národná súťaž za účasti vyhlasovateľov súťaže, generálneho partnera, partnerských organizácií a spolupracujúcich organizácií:

- oficiálne zverejnením podmienok a pravidiel súťaže na stránkach **www.obnovadediny.sk**,
- vydaním tlačovej správy prostredníctvom MŽP SR.

Odsek 3.) Konzultácie a uzávierka prihlášok

SAŽP poskytuje obciam počas stanovenej doby konzultácie k vypracovaniu prihlášok, zároveň poskytuje informácie o podmienkach a pravidlách súťaže.

Kontaktné osoby:

Ing. Jana Maková, SAŽP, Centrum tvorby krajiny, environmentálnej výchovy a vzdelávania

048/4374176, 0907/931 484, jana.makova@sazp.sk, sdr2013@sazp.sk

Ing. Ivona Cimermanová, SAŽP, Centrum tvorby krajiny, environmentálnej výchovy a vzdelávania

048/4374176, ivona.cimermanova@sazp.sk

Uzávierka prihlášok je **30. apríla 2013!** (rozhoduje dátum podania)

Odsek 4.) Spracovanie prihlášok

Prihlášky sa zhromažďujú, evidujú, následne sa kontroluje ich úplnosť a spracúvajú sa údaje na SAŽP – Sekretariáte pre Program obnovy dediny. Obce, ktoré zaslali neúplné prihlášky sú vyzvané na doplnenie chýbajúcich údajov a príloh.

Hlava VIII. Proces hodnotenia súťaže

Odsek 1.) Predmet hodnotenia:

- komplexnosť vyplnenia prihlášky,
- komplexnosť vyplnenia formulára Oblasť hodnotenia za sedem oblastí hodnotenia,
- podporné prílohy a fotodokumentácia,
- stupeň/významnosť plnenia cieľov obnovy dediny,
- uplatnené metódy a techniky práce.

Hodnotenie národnej hodnotiacej komisie v teréne (obce):

- prezentácia obce počas návštevy národnej hodnotiacej komisie.

Odsek 2.) Proces hodnotenia

- Hodnotenie obcí vykonáva národná hodnotiacia komisia (ďalej aj hodnotiacia komisia).
- Hodnotenie prebieha na dvoch úrovniach: parciálne v území a na národnej úrovni. Členovia hodnotiacej komisie sú rozdelení do parciálnych výjazdových skupín, pričom každá skupina navštívi určitý počet obcí v závislosti od počtu prihlásených obcí. Zástupca každého vyhlasovateľa a partnera súťaže (s výnimkou SAŽP a SPOD) je zúčastnený na hodnotení práve jednej pracovnej skupiny v rámci tzv. povinnej účasti. V prípade, že vyhlasovatelia a partneri súťaže majú záujem sa zúčastniť hodnotenia aj v iných pracovných skupinách, môžu využiť tzv. partnerskú účasť a delegovať tam svojho zástupcu (nemusí to byť menovaný zástupca). Celkový počet osôb v rámci jednej výjazdovej skupiny však nesmie prekročiť osem osôb. Pri malom počte prihlásených obcí (menej ako desať) hodnotenie bude prebiehať bez delenia v skupinách.
- Hodnotenie prebieha v zmysle Metodiky hodnotenia obcí, s ktorou sú všetci členovia hodnotiacej komisie oboznámení na svojom prvom pracovnom zasadnutí.
- Hodnotiacia komisia na národnej úrovni zasadne, keď prebehne hodnotenie obcí v území a organizátor súťaže obdrží zápisnice a skupinové bodovanie (ako konsenzus individuálnych hodnotení všetkých zúčastnených porotcov v rámci povinnej aj partnerskej účasti) od všetkých parciálnych výjazdových skupín. Každý menovaný člen hodnotiacej komisie sa musí zúčastniť aj hodnotenia v teréne v rámci tzv. povinnej účasti. Zástupca vyhlasovateľa alebo partnera súťaže, ktorý nemá menovanie a zúčastní sa hodnotenia v rámci tzv. partnerskej účasti, sa záverečného zasadnutia nezúčastňuje, jeho hodnotenie je zahrnuté v skupinovom bodovaní v zmysle Metodiky hodnotenia obcí.
- Hodnotiacia komisia na záverečnom zasadnutí na základe výjazdov a prezentácií spravodajcov určí víťaza súťaže, ktorý získa titul Dedina roka a udelí ocenenia v jednotlivých súťažných kategóriách. Hodnotiacia komisia nemusí udeliť všetky ocenenia, niektoré ocenenie však môže udeliť aj viacerým obciam. Hodnotiacia

komisia môže zvážiť udelenie mimoriadneho ocenenia za pozoruhodné výsledky. Rovnako, generálny partner súťaže má právo udeliť vlastné ocenenie podľa svojho zamerania a uváženia.

- Hodnotiacia komisia zápisnične uzavrie výsledky súťaže a organizátori súťaže zabezpečia ich zverejnenie v médiách. Výsledky rešpektujú všetci vyhlasovatelia a partneri súťaže.

Hlava IX. Národná hodnotiacia komisia

Odsek 1.) Zloženie hodnotiacej komisie:

Predseda komisie:	manažér súťaže (SAŽP),
Tajomník komisie:	tajomník súťaže (SAŽP),
ostatní členovia:	zástupca generálneho partnera súťaže, zástupcovia vyhlasovateľov súťaže (mimo SAŽP) a partnerských organizácií (vyhlasovateľ, partner súťaže / jeden zástupca), zástupca Európskeho pracovného spoločenstva pre rozvoj vidieka a obnovu dediny (ARGE), zástupca víťaza predchádzajúceho ročníka súťaže,
spravodajcovia:	regionálni gestori Programu obnovy dediny SAŽP.

Hlava X. Ocenenia

Obce prihlásené do súťaže môžu získať nasledovné ocenenia:

- víťaz súťaže získa titul Dedina roka a právo reprezentovať Slovenskú republiku v súťaži o Európsku cenu obnovy dediny,
- ocenenie Dedina ako hospodár,
- ocenenie Dedina ako maľovaná,
- ocenenie Dedina ako klenotnica,
- ocenenie Dedina ako pospolitosť,
- ocenenie Dedina ako partner,
- ocenenie Dedina ako hosťiteľ,
- ocenenie Dedina ako záhrada,
- mimoriadne ocenenie.

Ceny pre súťažiacu obec:

- diplom o ocenení a smaltovaná tabuľa na fasádu obecného úradu s označením podľa ocenenia,
- vecné ceny od vyhlasovateľov a partnerov súťaže a spolupracujúcich organizácií,
- víťazná obec získava od generálneho partnera súťaže finančný príspevok na organizačné zabezpečenie slávnostného vyhlásenia výsledkov súťaže a na zabezpečenie účasti v súťaži o Európsku cenu obnovy dediny a viazané finančné prostriedky na realizáciu projektu pre podporu rozvoja a obnovy obce. Obec rovnako získava od SAŽP možnosť realizácie projektu obnovy dediny vo väzbe na finančný mechanizmus Program obnovy dediny v roku 2014 v zmysle pravidiel pre príslušný ročník programu,
- ostatné ocenené obce získajú od generálneho partnera súťaže viazané finančné prostriedky na realizáciu projektu pre podporu rozvoja a obnovy obce. Ocenené obce rovnako získavajú od SAŽP možnosť realizácie projektu obnovy dediny vo väzbe na finančný mechanizmus Program obnovy dediny v roku 2014 v zmysle pravidiel pre príslušný ročník programu.

Na webovej stránke www.e-obce.sk bude od 6. mája do 31. augusta 2013 prebiehať internetové hlasovanie o „naj“ obec, zabezpečené prostredníctvom mediálneho partnera *TERRA GRATA, n.o.* Víťaz internetového hlasovania bude vyhlásený spolu s ostatnými oceneniami.

Hlava XI. Vyhlásenie výsledkov súťaže a povinnosti víťaza

Po zasadnutí hodnotiacej komisie sú výsledky súťaže zverejnené formou tlačovej správy v médiách a prostredníctvom dostupných možností vyhlasovateľov a partnerov súťaže a spolupracujúcich organizácií.

Vítaz súťaže sa zaväzuje že:

- v spolupráci s vyhlasovateľmi a generálnym partnerom súťaže zabezpečí koncom kalendárneho roku 2013 vo svojej obci slávnostné podujatie, na ktorom budú odovzdané ocenenia,
- bude spolupracovať so SAŽP na príprave súťažných podkladov do súťaže o Európsku cenu obnovy dediny,
- zabezpečí osobu, ktorá bude prezentovať obec v súťaži o Európsku cenu obnovy dediny počas hodnotenia obce členmi hodnotiacej komisie ARGE a pri slávnostnom odovzdávaní 13. Európskej ceny obnovy dediny na jeseň kalendárneho roku 2014 (jazykové schopnosti, všestranné vedomosti o obci a o realizácii Programu obnovy dediny v nej),
- bude prezentovať generálneho partnera súťaže v súvislosti s aktivitami obce spájanými so súťažou Dedina roka 2013.

Hlava XII. Propagácia výsledkov súťaže a podporné sprievodné podujatia

- vydanie oficiálnej tlačovej správy,
- vydanie informačnej brožúry,
- vyhlasovatelia a partneri súťaže a spolupracujúce organizácie na svojich webových stránkach,
- využitie iných komunikačných kanálov vyhlasovateľov a partnerov súťaže a spolupracujúcich organizácií,
- iná alternatíva predstavená vyhlasovateľmi a partnermi súťaže a spolupracujúcimi organizáciami.

Hlava XIII. Finančné náklady:

- účasť obce v súťaži je bezplatná,
- náklady na organizáciu súťaže financuje generálny partner súťaže v súčinnosti so SAŽP, vyhlasovateľmi a partnerskými organizáciami súťaže, podľa dohodnutého rámca financovania súťaže a predloženého rozpočtu.

Hlava XIV. Delegovanie do európskej súťaže

Vítazná obec je delegovaná MŽP SR do medzinárodnej súťaže o Európsku cenu obnovy dediny. MŽP SR hradí členský poplatok za Slovenskú republiku a účastnícky poplatok za nominovanú obec do ARGE so sídlom vo Viedni.

Hlava XV. Časový harmonogram aktivít súťaže pre rok 2013

Oficiálne vyhlásenie súťaže v médiách:	26. marec 2013
Uzávierka prihlášok obcí:	30. apríl 2013
Odborné a metodické školenie hodnotiteľov:	máj 2013
Hodnotenie obcí v území:	máj – júl 2013
Internetové hlasovanie o „naj obec“:	6. máj – 31. august 2013
Záverečné hodnotenie obcí na národnej úrovni:	september 2013
Slávnostné odovzdávanie ocenení:	október 2013
Príprava prihlášky a podkladov do európskej súťaže:	december 2013 - január 2014